

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng Chủ Nhật, ngày 19/04/2026.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 405: Phải đem cảnh giới bất thiện chuyển thành cảnh giới thiện

Trong thế giới Ta Bà này, nơi nơi đều là cảnh giới bất thiện. Vì sao vậy? Vì ngay mỗi người học Phật nhiều năm như chúng ta đây mà còn đầy rẫy tham sân si thì những người chưa học, họ còn tùy tiện hơn đối với việc này. Hòa Thượng kể rằng Ngài từng đọc một tờ báo in chữ rất to rằng: *“Tham là động lực thúc đẩy xã hội”*. Hòa Thượng nói đây là ý niệm sai lầm.

Hòa Thượng nói: ***“Chúng ta học Phật thì phải thực hành Phật pháp cho thật tốt, khiến hoàn cảnh sống của chúng ta được tốt đẹp hơn. Vậy thì, chúng ta có một phần cống hiến đối với xã hội rồi.”*** Từ *“độ chúng sanh”* hay *“phục vụ chúng sanh”* đều nằm trong tầm tay của chúng ta. Thật đơn giản đó là chỉ cần chúng ta sống tốt, làm hoàn cảnh của mình tốt hơn thì đó chính là sự cống hiến đối với xã hội rồi.

Hòa Thượng nói: ***“Người học Phật chúng ta, quan trọng nhất chính là phải học cho tốt để có thể đem cảnh giới bất thiện chuyển đổi thành cảnh giới thiện. Nhưng bắt đầu việc này từ đâu? Từ ở ngay tâm mình! Từ ở nơi hành trì của chúng ta! Từ đời sống đối nhân xử thế tiếp vật của chúng ta!”*** Người với người thế gian đến với nhau là sự lợi hại còn chúng ta đến với người là hy sinh phụng hiến, tận tâm tận lực giúp đỡ mọi người.

Trên zoom lớp học của chúng ta hôm nay giảm đi gần 100 người vì các Thầy cô tập hợp về Thái Bình để tổ chức trại hè cho 800 các em học sinh. Giờ này, mọi người đang tất bật với công việc của một ngày hè Gắn Kết Yêu thương. Đây là việc làm cống hiến đối với xã hội đại chúng. Rõ ràng chúng ta đang đem cảnh giới vốn tốt rồi trở nên tốt hơn, thiện hơn. Hoặc nếu cảnh giới chưa tốt, chưa thiện thì chúng ta làm cho cảnh giới đó trở thành tốt, trở thành thiện. Qua đây càng thấy rõ tâm của hành giả tu theo Phật pháp Đại thừa luôn phải rộng lớn, không nghĩ về mình mà luôn nghĩ về người. Có người đời sống còn khó khăn, còn nhiều thiếu thốn nhưng họ sẵn sàng cho đi một cách vô điều kiện. Người học Phật mà không

trang bị cho chính mình tâm nguyện này thì chưa phải là người chân thật học Phật.

Hòa Thượng dạy rằng: ***“Chúng ta phải học để biết cách chuyển cảnh giới bất thiện thành cảnh giới thiện. Người học Phật từ sơ phát tâm đến Vô Thượng Phật quả Bồ Đề, nhất định phải biết tự độ chính là độ tha. Tự độ chính là thượng báo ân Phật, hạ tế tam đồ khổ Địa Ngục, Ngã Quỷ, Súc Sanh. Tự độ chính là chúng ta làm ra tấm gương tốt để cho chúng sanh xem thấy. Tự độ đích thực chính là độ tha, độ tha chính là tự độ.”***

Ngày nay người ta lại hiểu sai về tự độ. Họ cho rằng tự độ chính là tự tu và khi tu tốt xong rồi mới đi độ người. Đây là cách hiểu phiến diện. Chuyển đổi cảnh giới là vô cùng quan trọng và nếu không có sự chuyển đổi nào thì phạm phu mãi là phạm phu. Nói dễ hiểu hơn, thì tham vẫn tham, sân vẫn sân, si vẫn si, vẫn ảo danh ảo vọng, ngày ngày vẫn chìm trong Tài Sắc Danh Thù. Trên Kinh Phật, gọi những người như thế là những kẻ đáng thương. Người ta tham, ảo danh ảo vọng, chìm trong năm dục sáu trần thì chúng ta hãy cố gắng làm ra tấm gương không tham, không ảo danh ảo vọng, viễn ly năm dục sáu trần. Làm được như thế là chúng ta đã làm ra tấm gương tốt, đã chân thật có phần công hiến đối với xã hội đại chúng.

Do đó, học Phật thì phải thấu hiểu được cương lĩnh, cốt lõi mà Phật dạy cho chúng ta. Đa phần, người ta hiểu tự độ là tự tu, tu xong rồi mới đi độ tha. Nhiều người có nhận biết sai lầm như thế nên đã khiến chính họ lãng phí một kiếp người. Cả đời họ chẳng làm được gì cả, chẳng có chúng sanh nào được cứu giúp. Vậy như thế chúng ta có phải là người học Phật không? Hiểu đúng phải là độ người chính là độ mình mà độ mình chính là độ người. Hòa Thượng kể rằng Phật Thích Ca Mâu Ni cả 49 năm đều không ngơi nghỉ, thậm chí không có một ngày hè, không có một ngày nghỉ việc. Ngày nào Ngài cũng vì chúng sanh phục vụ.

Hôm nay là Chủ Nhật cả trăm nhân lực của chúng ta đã tập trung để tổ chức trại hè Gắn Kết Yêu Thương ở Thái Bình. Các lớp Kỹ năng sống ở Sơn Tây, Hà nội và Hòa Phú, Đà Nẵng vẫn diễn ra. Các Thầy cô và phụ huynh của chúng ta thậm chí không còn có ý niệm về ngày Chủ Nhật để nghỉ ngơi, để hưởng thụ mà ngày nào cũng là ngày làm việc, ngày nào cũng là ngày phục vụ. Bản thân tôi, từ

rất lâu, cũng không có ý niệm ngày nào đó là ngày nghỉ. Đây cũng chính là chúng ta đang làm thay đổi thế giới quan của mọi người.

Chúng ta học Phật nên biết rõ là thời gian của kiếp nhân sinh rất ngắn, do đó, vì sao chúng ta không dùng thời gian này để tận tâm tận lực hy sinh phụng hiến, giúp đỡ cho mọi người? Nếu làm được như vậy, chúng ta đã có một phần cống hiến cho đại chúng, giúp họ thay đổi cách nhìn rằng sống ở thế gian không phải là để hưởng thụ và sống hưởng thụ như thế là sai rồi. Trại hè của chúng ta với nhân lực hơn 100 người nhưng số buổi họp hầu như rất ít. Sau khi chủ đề được đưa ra rồi thì tất cả mọi người cứ thế triển khai.

Việc dạy dỗ các con xoay quanh việc hiếu thảo, yêu thương Cha Mẹ, kính trọng Thầy Cô, làm một công dân tốt, yêu dân tộc, yêu tổ quốc mình. Tất cả trại hè của chúng ta không nhằm thu lợi, tất cả chỉ để cho đi, có nhiều cho nhiều, có ít cho ít, không thiếu cũng không dư, không lãng phí. Người không có của thì cho đi sức lực của mình. Người không có sức thì cho đi của cải. Mọi người đều tự động, tự phát, tự nguyện không ai bảo ai và cũng chẳng ai khoe khoang. Tất cả những điều này chính là đã làm ra tấm gương tốt cho xã hội đại chúng.

Tự độ không phải là lo cho riêng mình mà tự độ chính là hoàn thiện đạo đức và phẩm hạnh tu hành của mình. Hòa Thượng: ***“Phật nói với chúng ta tất cả chúng sanh đều có Phật tánh. Phật tánh chính là tự tánh nhưng vì sao Phật tánh của chúng sanh không thể xuất hiện hay chúng sanh không trở về với Phật tánh của chính mình? Tại vì chúng ta không thể vượt qua được cám dỗ của nhiều thứ tà vạy. Phiền não tập khí từ vô thủy kiếp đến nay luôn hiện tiền nên Phật tánh không thể nào xuất hiện. Có quá nhiều thứ mê hoặc, cám dỗ!”*** Phật tánh của chúng sanh có sẵn nhưng không thể dùng vì chúng sanh không khống chế được tập khí của chính mình. Gặp Danh, Lợi, Sắc, Ăn, Ngủ thì đều dính vào Danh, Lợi, Sắc, Ăn, Ngủ. Nếu chúng ta để một thứ tập khí cám dỗ thì nhưng tập khí khác chúng ta cũng không vượt qua được. Một được thì tất cả đều được. Một không được thì tất cả đều không được.

Tôi từng khuyên mọi người và chính mình rằng đừng bao giờ cho mình có cơ hội khiến mình bị mê hoặc, cám dỗ. Thậm chí phải tránh xa và nhanh chóng thay đổi ý niệm khi thấy những thứ nguy hại. Hòa Thượng tiếp lời: ***“Chúng sanh không thể nào trở về tự tánh của chính mình có phải là Phật tánh nơi tự tánh***

bị mất đi không? Không phải! Hiện tại chỉ là chúng ta bị chướng ngại chứ không phải bị mất. Làm thế nào để hồi phục? Phải tu hành như lý như pháp thì mới có thể hồi phục được!”

Tự tánh của chúng sanh không bị mất đi mà bị che lấp, cũng giống như mặt trăng trên trời, luôn vằng vặc soi chiếu ở một nơi nào đó, còn chỗ chúng ta thì đang bị mây mù che kín. Chúng ta biết rất rõ tập khí xấu ác, phiền não của chúng ta ngày ngày dấy khởi, chính là đám mây mù đang che kín Phật tánh. Nếu không tu hành đúng như lý như pháp thì không cách gì hồi phục được. Chúng ta chưa hồi phục được những thứ vốn có của tự tánh mà chúng ta toàn là hồi phục những thứ tập khí trong tập tánh của mình. Tập tánh thì ô nhiễm. Đây là do tu hành chưa đúng lý, đúng pháp.

Hòa Thượng nói: ***“Thế nào gọi là như lý như pháp? Nói rõ hơn một chút, cụ thể hơn một chút thì như lý như pháp chính là tùy thuận theo giáo huấn của Phật Đà mà làm. Không tùy thuận theo tập khí phiền não của chính mình. Tùy thuận theo giáo huấn của Phật Đà mà làm thì đó chính là tu hành. Nếu không y theo giáo huấn của Phật mà làm thì đó không phải là tu hành. Ở trên Kinh điển, Phật dạy chúng ta những điều nên làm thì chúng ta chiếu theo đó mà làm. Phật dạy chúng ta phải xả thì chúng ta phải xả tất cả. Phật dạy chúng ta đi thì chúng ta liền đi. Vậy thì đúng rồi và đó mới là như lý như pháp. Thế giới ngày nay rất động loạn. Tai nạn triền miên. Người học Phật chúng ta nhất định phải làm ra một người thiện. Vì Phật pháp mà bỏ ra một phần công sức. Đối với xã hội đại chúng, phải làm ra một phần cống hiến.”*** Đây chính là lời Phật dạy, Hòa Thượng Tịnh Không chỉ là nhắc lại lời của Phật mà thôi. Cho nên hằng ngày chúng ta có chân thật y giáo phụng hành không? Nếu chỉ cần làm sai lệch đi một ít thì không được. Ngày Chủ Nhật, nếu ai cũng nghĩ đến ăn chơi, hưởng thụ và đi kiếm tiền thì ai sẽ là người vì đại chúng xã hội mà bỏ ra một phần sức lực, tài lực để cống hiến?

Hòa Thượng nói: ***“Trên Kinh Lăng Nghiêm Phật nói cảnh tùy tâm chuyển. Tâm của bạn thiện, tư tưởng của bạn thiện, lời nói của bạn thiện thì cảnh giới xung quanh bạn liền chuyển thiện.”*** Chúng ta may mắn có được một cộng đồng những người học Phật, học văn hóa truyền thống, hiểu được cách làm sao để hy sinh phụng hiến, để cống hiến cho xã hội đại chúng. Đây là phần khích lệ cho

chúng ta vì nếu chúng ta không có tấm gương hy sinh phụng hiến như thế thì chúng ta sẽ thoái tâm.

Hòa Thượng nói: ***“Trong xã hội, có nhiều chúng sanh mê hoặc điên đảo, làm ác khiến cho hoàn ảnh sống của chúng ta bị thay đổi xấu đi. Bốn phận của người học Phật chúng ta phải tùy theo giáo huấn của Phật Đà mà làm, đem cảnh giới này chuyển đổi lại. Với việc làm này thì chúng ta đã có phần cống hiến đối với xã hội đại chúng rồi!”*** Từ đây chúng ta hiểu rằng tự mình sửa đổi hoàn thiện bản thân là chúng ta đang làm ra tấm gương tốt khiến người khác bắt chước. Cho nên tự độ không phải là tự tu cho riêng mình rồi không làm gì cả. Chính mình tự tu cho riêng mình là đương nhiên, là việc phải làm nhưng nếu cho rằng tự tu tốt rồi mới đi giúp người thì đó là cách hiểu sai lầm. Nếu Phật pháp mà như vậy thì không có người hoằng dương, không có người tiếp nối. Nếu thế hệ trước đây cũng sợ khó khổ, cũng tu hành theo cách đó thì chúng ta làm sao có cơ duyên gặp được Phật pháp. Nếu không có người tích cực nỗ lực lan tỏa chuẩn mực Thánh Hiền thì chúng ta, người đi sau, làm sao có cơ hội tiếp nhận.

Mấy hôm nay chúng ta đang niệm Phật cho một người. Tôi rất khâm phục ý chí kiên định của họ. Mặc dù họ bị đau nhưng niệm không hề sai nhịp. Đây là tấm gương của người niệm Phật, còn đối với chuẩn mực Thánh Hiền thì lúc nào họ cũng có mong muốn chuẩn mực Thánh Hiền được lan rộng để mọi người có thể tiếp cận được. Đây chính là tâm niệm của một vị Bồ Tát. Chúng ta là người sống khỏe, sống rảnh thì vẫn thờ ơ, bàng quan trong khi họ đầy bệnh khổ nhưng lúc nào cũng nghĩ đến sự phát triển của Phật pháp, của Tịnh Độ, muốn Đệ Tử Quy được lan rộng khiến người người hạnh phúc an vui. Họ đã nỗ lực cống hiến cho xã hội đại chúng và câu chuyện của họ là bài học cho chúng ta cảnh tỉnh về việc cần thay đổi chính mình.

Phật pháp và chuẩn mực Thánh Hiền đến đời chúng ta mà bị đoạn mất, không phát triển được thì chúng ta biết ăn nói làm sao với thế hệ sau. Cho nên Hòa Thượng khuyên phải đem cảnh giới bất thiện chuyển thành cảnh giới thiện. Đem cảnh giới chúng sanh bất hiếu, bất kính chuyển thành cảnh giới hiếu và kính bằng chính tấm gương của mình. Trước đây, có nhiều người cho rằng không thể làm được việc này, tuy nhiên, dần dần, mọi người đều đã làm được. Trước đây, có

những gia đình con cái của họ không ngoan, nhưng hiện giờ, sau khi Cha Mẹ thay đổi thì con cái cũng đã trở nên ngoan hiền./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!